

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Professio religiosa

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Procedit autem, etiamsi nullitas prateratur ob novitiatu aut professione in loco assignato.
 6. Hanc enim nullitatem debere iudicari iuxta dispositiones canonicas, praesertim Concilii Tridentini, testatur in quadam Epistola apud Peyrinum in consuet. 17. Urbani VIII. schol. n. 1. Cardinalis S. Onuphrii de mente D. Papae. Et notat Peyrinus, professionem factam in locis non designatis non esse nullam ex parte emittentis, sed ex parte Religionis, & si loca novitiatu a tempore Clem. VIII. vel Pauli V. continuata fuerint, habere locum praescriptionem, etiam si nulla reperitur authentica. Bononia vero de elect. p. 2. c. 1. dub. 56. num. 3. probat, tales professiones nec respectu Religionis esse invalidas, quia dicta Bulla Clementis non fuit vsu recepta. p. 5. tr. 14. resol. 16.

Annus novitiatu debeat computari a momento ad momentu.
 7. Dictum praeterea est in descriptione professionis facta a novitio post annum probationis. De novitio & novitiatu vide V. Novitiatu, & V. Novitius. Annus vero Novitiatu licet secundum Henriquez, & alios non debeat esse integer, mathematicè a puncto ad punctum, sed minus posse aliquot horis, quia de minis non curat Praetor, & quod parum distat nihil distate videtur. Contrarium tamen tenendum est cum Suarez ubi sub lib. 5. c. 13. & si annus sit bissextilis, & habitum quis hinc perit die 24. Februarii, utrumque vigesimum quartum die, qui duplex est in anno bissextili expectandum esse, quia iure commutatur pro vao l. 3. §. minore ff. de minor. & lib. cum bissex. de verb. signif. collinatum. 2. dist. 573. §. atque ut. p. 3. tr. 2. res. 57. & p. 5. tr. 5. res. 12.

Non tamen interrumptur, si per aliquot dies Novitius moretur extra Monasterium de licentia superioris.
 8. Qui quidem annus probationis non est dicendus interrumpi, si aut professio postea facta sit nulla, si Novitius ex licentia superioris per aliquot dies in domo paterna moratus sit, ut probat Franciscus Bordonus in tr. de Professione Regulari c. 4. q. 14. ea nixustatione, quam docet Abbas in cap. ex rescripto de iur. iur. n. 5. Quod qui cum habitu manet extra monasterium de licentia superioris, dicitur extra in Monasterio. Nec audiendus profusus Ioannes Antonius Novatius in sum Bull. p. 2. tit. de Novit recip. in

monast. dist. n. 2. & seqq. qui contrarium tenet. p. 7. tr. 1. res. 38.

9. Sed si novitius infra annum in mortis periculo constituatur, potest ad professionem admitti, ex privilegio Praedicatoribus concessio a Pio V. ann. 1570. apud Rodriguez qq. reg. tom. 3. quaest. 15. ar. 16. quamvis da V. religio num. 56. dicat hoc privilegium fuisse abrogatum a Gregor. XIII. Professio autem sic facta, non solum affert novitio spiritualem consolationem, indulgentiam, sed integrum & plenarium foris iuris effectum, ita ut si professus conualecat, non debeat iterum profiteri & si decedat, succedat in eius bonis manasterium, contra Rodriguez in comp. 7. 101. n. 40. neque in hoc Papa praedicatoribus, quia non facit monasterium succedere in bonis novitii, sed illud succedit in bonis professi de iure, ipse autem Pontifex solum dat facultatem profitendi ante tempus legati. Sanchez in sum. tom. 2. lib. 5. cap. 4. num. 16. Zanardus part. 2. cap. 17. & alii, & probabile esse putat Lezana cap. 25. num. 30. p. 1. quamvis cautè procedendum putet, eo quod oppositum a sacra Congregatione decisum feratur, licet non authenticè. part. 3. tract. 2. res. 17. & par. 5. tr. 3. res. 139. & part. 7. tract. 12. res. 3. ubi probat quodvis anni Novitiatu tempore hanc professionem in mortis periculo emitti posse.

10. Profiteri etiam posse infra annum putat Navarrus cap. 16. num. 27. coniugatum cum voto Religionis, qui ante consummationem habet bimestre ad transeundum ad Religionem, ex cap. 7. de convers. coniug. quod ipse datum ad proficendum, quia cum in cap. 14. eod. supponatur, per transitum ad Religionem dissolui matrimonium, transire ad Religionem in iure perinde videtur esse ac profiteri. Sed communis sententia apud Praepositum in 3. par. quaest. 5. dub. 6. n. 47. tenet talem intra bimestre teneri solum ingredi Religionem, professurum postea suo tempore. par. 4. tr. 4. res. 133. 5. Sed hic obiter.

11. Licet autem invalide profiteatur regulariter novitius infra annum profectus, facta tamen batio.

Sed si infra annum mortis, a propinquos, novitius profiteri potest. Et in tali casu, mortis ipso, monasterium succedit in bonis.

Verum non potest ante annum proficere, qui post votum Religionis ad proficendum, quia cum in cap. 14. eod. uxorem duxit, & postea intras ante consummationem.

750
 ro post a- bationis, validè tamen proficitur
 num proba multo post. Nam licet Tridentinum
 tionis, est sess. 25. c. 16. dicat novitiū post annū pro-
 valida. bationis vel ad proficendum admitti, vel
 dimitti debere, non proinde annullat,
 professionem postea factam, nec circū-
 stantiam illam temporis requirit vt for-
 mam. Palaus. *tr. 3. disp. 2. punct. 9. n. 8. p. 3. tr.*
2. ref. 128.

Et potest 12 Et quidem Prælati potest pro-
 se licet aet- fessione alicuius deferre, non solum si
 iam si novi sit inhabilis, & speretur brevi, v.g. infra
 eius sit ha- semestrie profectatus, cum Concilium
 bilis. secundum licetum *tom 4. ref. 254* & a-
 lios loquatur de habilibus. *ref. 128. cit.*
 sed etiam si sit habilis, & alia causa iusta
 id exigat, vt ait Marchinus *in ref. pro no-*
vis. D. Jacobi Alcantara. &c. & practica-
 tam testatur in Religione Minorum ex
 consilio DD. Salmaticensium cum quor-
 dam, cuius professionem distulerunt ad
 annum ætatis eius vigesimum, quia e-
 rat necessarius ad disponendum de certa
 hereditate. *ibid. §. Notandum. & p. 5. tr. 1.*
ref. 18 §. Nec valet dicere.

In astate re 13 $\dagger$ Dictum est vltimus, in legitima
 quæ sita ad astate constituto. Legitima ætas ex Tri-
 professionē dentino cap. 15 est initium anni 17. $\dagger$ Et
 non datur non datur in eo paritas materiæ. Vnde
 parua ma- testatur Villalobos *tom. 2. tra. 35. diff. 20.*
 teria. DD. Salmaticenses declarasse nullam
 quandam professionem emissam sex
 horis ante finem anni 16. quod etiam
 determinavit Rotap. *1. decis. 175. n. 7. p. 3.*
tractat. 2. ref. 57. §. Sed quares. & par. 5. tr. 5.
ref. 18.

Qui profes- 14 Dictum est vltimò, recepta ad ha-
 sione reci- bente potestate incorporandi, quam de iure
 pere possit habet Prælati; & potest committere
 iure? cuiusque etiam laico: & in hoc etiam
 Aut com- ratihabitio locum habet, vt quæcum-
 missionet que persona nomine Prælati professione
 recipiat, ipso postea ratihabente, fiat va-
 lida Villalobos *ubi sup. n. 5.* Et præcedit
 pro vtroque forop *3. tr. 2. ref. 70.* Profes-
 sio autem facta contra prohibitionem
 Generalis vel Episcopi, non est invali-
 da, sed illicita. *p. 10. tr. 12. ref. 56.*

De profes- 15 Adverte hic primò ex Sanchez *in*
 sione surdis, sum. *tom. 2. lib. 5. c. 3. num. 2.* professionem
 mutui, & surdi & muti simul, qui eius obligatio-
 cæci.

nem percipere possit signis, validam esse, sicut & matrimonium & cap. signifi-
 catio de Regul. Secus, si esset etiam cæcus,
 vel esset cæcus & furcus; nisi antequam
 talis esset, professionis naturam caluif-
 set. *p. 5. tr. 6. ref. 34.*

16 Adverte secundò, professionem Et laborā-
 laborantis morbo Gallico, vel alia infir- tis morbo
 mitate contagiosa, de iure communi Gallico
 validam esse, cap. sicut nobis, & c. sicut te- vel conta-
 nor. ideregul. & Rota *decis. 306. n. 2.* Sed si is gioso.
 in novitiatu & professione talem mor-
 bum celaret, expellendi posse in pœnā,
 etiam in iis Religionibus in quibus non
 adest de hac re peculiare statutum, vt
 adest in Religione Capuccinorum, &
 Discalceatorum S. Augustini. (Si his &
 aliis non obstat Constitutio aliqua Pon-
 tificia, præsertim decretum Urbani VIII.
de professis, non expellendis, quod videat-
 tur.) Quia quando fraus dat locum con-
 tractui, tunc vel contractus est irritus,
 vel irritabilis Lessius *lib. 2. c. 21. dub. 7. n.*
62. & alii, contra Sanchez. *ubi sup. c. 4. nu.*
58. In hoc autem casu talis effectus non
 maneret obligatus ad Religionem in
 genere, vel aliud, nisi id expresserit in
 professione, in quo casu obligaretur tã-
 quam ex voto simplici. Vechius *disp. 13.*
dub. 15. n. 8. part. 4. tract. 4. ref. 188. Adverte
 denique professionem Equitum Hiero-
 solymitanorum ante cuiuslibet susceptio-
 nem invalidam esse. *pari. 10. tractat. 10.*
ref. vn.

17 $\dagger$ Professionis effectus multi Proficiens
 sunt, de quibus vide Bordonum *de prof. acquirit*
relig. cap. 4. Inter alios proficiens lucratur Indulgen-
 tiam plenariam instar Iubilæi, tiam ple-
 $\dagger$ Quam licet existimem non acquirere nariam.
 roties, quoties postea professionem men-
 te ratificat, quia hoc non est opus adeo
 difficile, ac prima professio, vt docet
 Sanchez *lib. 5. num. 5.* Tamen contrariam
 opinionem refert, & non in probat Sã
 V. *religio, n. 7.* & docet Layman *lib. 4. tra.*
5. cap. 10. num. 2. & probari potest, quia
 id ipsum exhibere se totaliter Deo, quod
 fit in professione, reperitur in ratifica-
 tione, & licet non cum tanta difficul-
 tate, tamen fieri potest copatu maiori. *p. 4.*
tract. 4. ref. 80.

Solutur ab omni-
bus votis antea emis-
sis. 18. Secundò per professionem ex-
tinguuntur omnia vota, tam in sæculo,
quam in novitiatu emissa etiam refer-
vata, ut patet ex cap. scriptura, de voto, &
docent D.D. communiter contra Palu-
danum in 4. dist. 38. quest. 4. artic. 1. conclus.
5. & procedit etiam in iuramentis piis.
Sanchez ubi sup. num. 50. part. 3. tractat. 6.
ref. 65.

Et si est il-
legitimus, 19. Tertiò professio tollit irregulari-
legitima- tatem ex defectu natalium pro susceptis
tur quoad Ordinibus (& exercendis susceptis.
Sanctarell part. 1. quest. 39. num. 8. part. 4.
Ordines. tract. 2. ref. 66. in fine.) Et irregularitatem
contractam ex vitiu Ordinum, ut si ille-

Non tamè gimus in sæculo absque dispensatione
ad Prala- Ordines suscepisset, & exercuisset. Ve-
turas. chus disp. 13. dub. 6. num. 3. Sed is non re-
manet dispensatus ad prælaturas, cap.
de filiis presbyt. Sanchez numero 16 & alii
communiter, contra Villalobos tom. 1.
tractat. 13. diff. 60. numero 10. qui contra-
rium probat ex privilegio Eugenii IV.
concesso Congregationi S. Iohannis E-
vangelistæ in Lusitania. Verum tamen
est, quod Prælati Regulares possunt cum
eis dispensare in capitulo generali, aut
provinciali, ex privilegio Greg. XIV. pari. 4.
tr. 2. ref. 65.

Verum eis Dubitat tamen Lezana, an dictu pri-
us in irra- vilegium sit concessum vivæ vocis o-
gularitatè culo. Adverte verò, quod si esset dis-
reincidit pensatus in sæculo ad omnia & qualia
Præsertim: cumque beneficia, posset deinde eligi
ad prælaturas. Item electus ad prælaturam
asserente eius illegitimitatem, ex
potente dispensare censeri dispensa-
tum. Non tamen ad aliam maiorem.
10. tr. 13. ref. 39.

20. Verum, electus à societate, rein-
cidit in irregularitatem prædictam,
quia solutus à Religionis vinculis, non
debet eius privilegium gaudere. Tur-
rianus de cens. lib. 9. disp. 71. dub. 2. contra
Sanchez numero 14. & idem dicit, si quis
habitum dimitteret probata nullitate
professionis, quia causa nulla nullum
habet effectum Riccius tomo 1. resolutio-
ne 11. contra Peyrium tomo 2. quest. 2. c.
5. §. 9. num. 149. Electos verò, aliarum
Religionum probabile est non reinci-

dere, quia sic remanent astricti vin-
culo Religionis eodem modo, quo explicat
Sanctarellus de apost. cap. 6. dub. 1. nu. 1. ita
æquum est, manere suffragatos favori-
bus semel obtentis, & irrevocabilibus.
Verum omnes eiectionis cuiuscumque Or-
dinis, ex declaratione sacræ Congreg.
maneat suspensi ab exercitio Ordinum
in perpetuum, sublata Ordinariis loco-
rū cum facultate dictam suspensionem
relaxandi, aut moderandi p. 4. tr. 2. re 66.

21. Denique professio est quædam
mors civilis, quæ homo moritur mun-
do. Unde Sanchez lib. 7. cap. 10. num. 3. dicit sta-
& alii volunt, patre emittente profes-
sionem, debet statim filiis legitimam,
sicut monasterium statim ei succedit:
nam alias hoc deberet illis præstare ali-
menta, etiam supra vires hæreditatis,
vsque ad mortem patris, quæ, cum suc-
cessio facta fuerit à die professionis, fru-
stra etiam expectatur. Contrarium te-
net Palaus tom. 3. tr. 13. punct. 14. numero 13
& probat ex multis. Præsertim, quia
alioqui, si pater haberet maioratus &
fideicommissa, substitutus ei succe-
deret à die professionis, quod ipse nega-
verat. Professum igitur habere succe-
sionem, & monasterium subministrare
debere filiis professorum viventium ali-
menta, si aliunde non habeant. Sed non
supra vires hæreditatis quia non obliga-
tur naturaliter, ut pater: sed solum ratio-
ne bonorum acceptorum. Idemque à
fortiori dicendum de filiis professis re-
linquentibus patres. p. 6. tr. 7. ref. 35.

22. Quæres. An si quis absque causa
neget Novitio professionem peccet mor-
taliter? Negativam sententiam post Sã-
chez: & alios docet novissimè Caramuel
in Regul. D. Bened. disp. 40. concl. 20. num.
472. & probat, quia annus probationis
æquè conceditur Novitio, & Monaste-
rio: atque Novitius potest deserere or-
dinem sibi convenientem, & aptum, &
hoc sine conscientie scrupulo: ergo
Ordo poterit sine scrupulo dimittere
novitium sibi convenientem, & aptum:
quia alias communitas esset peioris
conditionis, quam particularis, quod est
absurdum: cum illa semper debeat esse
con-

An proficiat
re patre, dicitur
da sit sta-
tim legiti-
ma filiis?

Et est con-

conditionis melioris. Sed me citato mordicus affirmativam sententiam ruerit Lugo de iust. & iur. tom. 1. disput. 9. sect. 3. in Appen numero 54. ubi late probat ex obligatione charitatis, & iustitiae non posse Regulares expellere Novitium à Religione, absque iusta causa. Et ad principale fundamentum negativae sententiae responderet, quod licet Novitius possit absque gravi peccato ex levitate discedere, non tamen posse ex levitate dimitti absque causa: neque hoc est contra aequalitatem huius quasi contractus, quia Religio possit absque causa maximam notam Novitio inure cum dimittendo: Novitius autem non potest ex eadem talem moram Religioni, inure: non enim imputatur de decori Religioni, quod aliqui Novitii retrocedant: sed ipsismet Novitiis, qui perseverare non potuerunt. *part. 7. tract. 11. resolut. 26.*

P R O M I S S I O.

Promissio i quid? **P**romissio, est datio fidei deliberata, vera, & spontanea, de relicta & possibili. Promissio metu extorta non parit obligationem, ut dicitur est V. *Metus, numero 4.* Et promissio de re illicita similiter. Unde promissio prodiga, de dando v. g. meretrici centum aureos, non obligat, nisi ad quantitatem, in qua nulla esset prodigalitas, etiam si sit iurata, ut diximus V. *Iuramentum, num. 12. tr. 4. ref. 27.* Et aliqui dicunt, omnem promissionem quae fiat meretrici, secluso iuramento, esse invalidam, & non obligare, etiam post actum turpem: quia usus corporis, qui extenditur, est intrinsecè malus. Vide V. *Meretrix, num. 2. ibid. in fine, & par. 2. t. 16. ref. 38.*

Et an obliget in conscientia? **P**romissio si fiat Deo, obligat etiam interna. Si autem hominibus probabile in primis est non obligare antequam acceptetur. Accepta verò legitime dicitur, quando, quis, cui aliquid promittitur, vel significat se acceptare:

vel praesens tacet: nam in favorabilibus, qui tacet consentire videtur. *Crux part. 1. pr. 7. a. 1. dub. 1. concl. 1. part. 3. tr. 5. ref. 116. in fine.* Qui autem promissionem legitime acceptatam non servat, peccat mortaliter, ait Vasquez in 1. p. disp. 85. cap. 6. numero 4. quia dicit iustitiam legalem, quae ad bonum convictum & societatem humanam disponit servanda esse promissa: & talis promissio est verè pactum, quod qui non servat, potest excommunicari, c. 1. de pactis. Sed quamvis hoc verum sit, si ex non servata promissione detrimentum aliquid eveniat tertio, à privatione rei promissae distinctum, hoc tamen secluso, probabilis est opinio Meratii tom. 2. de iust. & iur. disp. 19. sect. 10. quod acceptatam promissionem non servans, peccet solum venialiter: quia non servare fidem in promissis, non est contra iustitiam, sed contra fidelitatem: estque solum mendacium, quod si non est perniciosum, non est mortiferum. p. 1. tract. 17. ref. 9 & p. 4. tr. 4. ref. 122.

Ex quo à fortiori sequitur, probabiliter & in praxi tunc esse sententiam Sanchez de matr. tom. 1. lib. 1. disp. 9. num. 5. quod promissio facta, secluso damno emergente, &c. non obliget in conscientia, quia promissio est quaedam veluti lex, quam sibi promittens imponit: lex autem non obligat, si legislator non vult. Sed Vasquez & Pontius, ille disp. 6. de matr. cap. 3. hic lib. 2. cap. 4. mordicus docent, promissionem externam alteri insinuatam inducere naturalem obligationem servandi promissum, quam non potest tollere fallax voluntas. Unde dicimus V. *Stuprum, num. 3.* deflorantem virginem sub ficta promissione coniugii, teneri illam ducere, etiam si sit vilioris conditionis. par. 3. tr. 4. ref. 205. Ait etiam Tartianus in solut. part. 1. disput. 29. dub. 6. non posse Regem absque iusta causa revocare promissionem futurae successionis in Proregem v. g. Sed ego existimo, Regem in tali promissione nolle se obligare in conscientia, & ideo contrarium tenendum esse. Quamvis ex maiestate Principis esset, & ideo in praxi consulendus